

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br. 05-02-12-041/25-22617/2

Podgorica, 17.07.2025.godine

Za: MINISTARSTVO JAVNIH RADOVA, Arsenija Boljevića 2, Podgorica

gospođi, Majdi Adžović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog memoranduma o razumijevanju podrške za unaprjeđenje infrastrukture u Crnoj Gori između Vlade Crne Gore i Bechtel International INC

Veza: Vaš akt br. 01-011/25-1182/1 od 09.07.2025. godine

Poštovana gospođo Adžović,

Povodom *Predloga memoranduma o razumijevanju podrške za unaprjeđenje infrastrukture u Crnoj Gori između Vlade Crne Gore i Bechtel International INC*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga memoranduma i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni materijal utvrđeno je da se predmetnim Memorandumom o saradnji uspostavlja okvir za razvoj infrastrukturnih projekata. Glavni cilj ovog dokumenta je razmatranje pružanja tehničkih usluga, implementacije infrastrukturnih koridora – uključujući projekte transporta, gasovoda, obnovljivih izvora energije i hidroelektrana – uključujući obezbjeđivanje procjene i prioritizacije, pomoć u indetifikovanju potencijalnih finansijskih struktura i izvora, kao i drugu tehničku podršku.

Shodno dostavljenom materijalu, za implementaciju dostavljenog Memoranduma o saradnji nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, ukazuje da sve aktivnosti na implementaciji Sporazuma moraju biti usklađene sa crnogorskom zakonskom regulativom i sa sredstvima koja su planirana godišnjim zakonom o budžetu Crne Gore za predmetne namjene.

Dodatno, uvažavajući da dostavljeni predmetni akt nije pravno obavezujući, u smislu člana 5, a shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 011/23), Ministarstvo finansija ukazuje da ovaj Memorandum o razumijevanju nema osnova za izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavkama u skladu sa članom 13 ovog Zakona.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO JAVNIH RADOVA

NAZIV PROPISA

MEMORANDUM O RAZUMJEVANJU ZA PRUŽANJE
PODRŠKE ZA UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE
U CRNOJ GORI IZMEĐU VLADE CRNE GORE I
BECHTEL INTERNATIONAL INC.**1. Definisane probleme**

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženi akt ima za cilj da ukloni postojeće nedostatke u tehničkoj spremnosti i institucionalnoj koordinaciji, neophodnim za efikasno planiranje i realizaciju infrastrukturnih i energetskih projekata u Crnoj Gori.

Identifikovani problemi proističu iz ograničenih administrativnih i stručnih kapaciteta, nedostatka sveobuhvatnog strateškog pristupa, kao i nedovoljno razvijene saradnje sa međunarodnim partnerima.

Nepostojanje adekvatnog mehanizma za identifikaciju, pripremu i implementaciju projekata rezultira usporenom realizacijom razvojnih inicijativa, propuštenim prilikama za privlačenje investicija i usporenim ekonomskim rastom.

Posljedice ovog stanja negativno se odražavaju na građane, privredne subjekte i državne institucije kroz smanjen kvalitet javnih usluga, povećane troškove poslovanja i ograničenu mogućnost javnih ulaganja.

Ukoliko se ne uspostavi novi okvir saradnje, Crna Gora rizikuje dodatna odlaganja u realizaciji strateških projekata, smanjenu atraktivnost za investitore i ograničen doprinos infrastrukturnog razvoja ukupnom privrednom napretku.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Podrška razvoju ključnih infrastrukturnih i energetskih projekata u Crnoj Gori;
- Jačanje tehničkih i institucionalnih kapaciteta Vlade Crne Gore u planiranju, procjeni i implementaciji infrastrukturnih projekata;
- Identifikacija i potencijalna implementacija projekata od nacionalnog značaja (transport, gasovod, OIE, hidroelektrane);

- Saradnja s renomiranom globalnom kompanijom (Bechtel) u oblasti tehničke podrške i pronalaženja finansijskih struktura;
- Dugoročna ekonomska i razvojna korist kroz modernizaciju infrastrukture i energetskog sektora.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Razmatrajući moguće pristupe unapređenju infrastrukturne i energetske saradnje u Crnoj Gori, prva mogućnost je nastavak rada bez potpisivanja Memoranduma o razumijevanju, oslanjajući se isključivo na domaće kapacitete za planiranje i realizaciju projekata. Takav pristup mogao bi usporiti procese, smanjiti kvalitet projektne dokumentacije i ograničiti pristup međunarodnim izvorima finansiranja.

Druga, regulatorna opcija, podrazumijeva potpisivanje Memoranduma kao formalnog okvira saradnje, iako bez pravnih obaveza, uz jasno definisane ciljeve, nadležnosti i planove djelovanja. Ovaj model omogućava strukturisanu i efikasnu saradnju, uspostavljanje mehanizama koordinacije, pristup međunarodnoj ekspertizi i pripremu zajedničkog Akcionog plana usmjerenog ka postizanju konkretnih rezultata.

Treća mogućnost je ad-hoc saradnja bez formalnog okvira, što donosi rizik nedosljedne implementacije i slabije koordinacije među akterima, te može otežati ostvarivanje željenih ciljeva.

Na osnovu analize, najprihvatljivijim rješenjem smatra se potpisivanje Memoranduma, jer pruža jasnu strukturu za saradnju, podržava efikasnu koordinaciju, omogućava pristup relevantnim znanjima i standardima, te postavlja temelje za realizaciju ključnih infrastrukturnih i energetskih projekata.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Rješenja predloženog propisa pozitivno će uticati na državne institucije i infrastrukturne subjekte kroz bolju koordinaciju i tehničku spremnost, što će ubrzati realizaciju projekata. Posredno će doprinijeti ekonomskom rastu, povećanju investicija i otvaranju radnih mjesta.

Pozitivni efekti propisa su ubrzani razvoj i pristup međunarodnim izvorima finansiranja.

Propis podstiče stvaranje novih privrednih subjekata i tržišnu konkurenciju kroz mogućnosti za domaće i međunarodne investitore. Administrativna opterećenja su umjerena i ne predstavljaju značajnu prepreku, dok biznis barijere nisu predviđene, što omogućava efikasnu saradnju i

razvoj projekata.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Memorandumom se ne zahtijeva obezbjeđivanje sredstava iz budžeta Crne Gore.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Bechtel je voljan da pomogne Vladi Crne Gore u indentifikovanju potencijalnih izvora finansiranja za ključne infrastrukturne projekte.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Ovaj Memorandum se potpisuje na osnovu već potpisanog Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih država o ekonomskoj saradnji, 21. Oktobra 2024. godine.

Nije korišćena eksterna ekspertiza, a obavljene konsultacije sa zemljom potpisnicom i tekst Memoranduma je usaglašen.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa uključuju moguće administrativne izazove, nedostatak koordinacije među relevantnim institucijama, kao i ograničene kapacitete za tehničku podršku i finansiranje infrastrukturnih projekata. Takođe, rizik predstavlja i nedovoljna saradnja sa međunarodnim partnerima ukoliko ne bude jasno definisanih mehanizama komunikacije.

Da bi se prevazišle ove prepreke i ispunili ciljevi, planirane su mjere koje uključuju uspostavljanje jasnih koordinacionih tijela i redovne sastanke između svih uključenih strana, izradu detaljnih akcijskih planova sa jasno definisanim rokovima i odgovornostima, te kontinuiranu tehničku i finansijsku podršku kroz saradnju sa Bechtel-om i drugim partnerima.

Glavni indikatori za praćenje ispunjenja ciljeva biće pravovremenost realizacije infrastrukturnih projekata, kvalitet izrađene tehničke dokumentacije, obim angažovanih investicija, kao i broj uspješno završenih projekata unutar predviđenih rokova.

Datum i mjesto

16.07.2025.godine

Starješina

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

PROVIDING SUPPORT FOR THE ENHANCEMENT OF

INFRASTRUCTURE IN MONTENEGRO

BETWEEN

GOVERNMENT OF MONTENEGRO

AND

BECHTEL INTERNATIONAL INC.

With regard to the signed Memorandum of Understanding between the Government of Montenegro and the Government of the United States of America on economic cooperation on 21 October 2024, this Memorandum of Understanding ("MOU") is entered into on this ___ day of ____, 2025 ("Effective Date") by and between the following:

Bechtel International, Inc. ("**Bechtel**") represented by Mr. Justin Siberell, President, Regions & Government Affairs.

The Government of Montenegro represented by Mr. Miloško Spajić Prime Minister.

Bechtel and The Government of Montenegro are referred to hereinafter together as "Parties",

Understanding that the development of both infrastructure and the energy sector will support Montenegro's further economic growth;

Wishing to achieve a sustainable growth of the Montenegro infrastructure and energy sector through committed cooperation and collaboration;

Having regard to the development, planning, and technical studies to prioritise and implement identified key and national priority infrastructure projects as outlined in this MoU;

Arising from Bechtel's unique and diverse experience in the planning, development, design, and implementation of engineering and construction solutions required for the successful completion of complex projects, and the Parties shared interest to develop infrastructure delivery options for Montenegro;

Wishing to support the foregoing collaboration, and in recognition of the efforts to be made by Bechtel as contemplated by this MoU, with the support of the Government of Montenegro, the Parties will participate in discussions of suitable solutions for the development and potential implementation of key infrastructure projects including the provision of technical services, development of infrastructure corridor(s) - including transport, gas pipeline, renewable and hydro electric power projects - including providing an assessment and prioritization, overall master planning, assistance in identifying potential financing structures and sources, and other technical support as agreed between the Parties ; and

Having reached these mutual understandings as set forth hereinabove, The Government of Montenegro intends for its departments and subordinate institutions and entities to take the following actions in furtherance of them without prejudice to The Government of Montenegro to pursue similar actions, fully or partially, individually, collectively, or with others and the Parties hereby agree as follows:

Article 1 **General Principles**

The Parties have shown interest in discussing infrastructure projects of importance for Montenegro including: the provision of technical services, development of infrastructure corridor(s) - including transport, gas pipeline, renewable and hydro electric power projects - including providing an assessment and prioritization, overall master planning, assistance in

identifying potential financing structures and sources, and other technical support as agreed between the Parties.

The Parties shall cooperate as set out in this MoU according to the principles of mutual cooperation and mutual benefit, under the legal framework of the national legislation of Montenegro, and Government of Montenegro concerning infrastructure development.

Article 2 Project Scope

By means of this MoU the Parties express their interest in discussing the provision of technical services, implementation of infrastructure corridor(s) – including transport, gas pipeline, renewable and hydro electric power projects – including providing an assessment and prioritization, overall master planning, assistance in identifying potential financing structures and sources, and other technical support as agreed between the Parties in accordance with applicable laws and procedures.

Article 3 Model of Cooperation

Bechtel is willing to assist the Government of Montenegro in identifying potential sources of financing for key infrastructure projects.

Article 4 Action Plan

The Parties intend to prepare an action plan for the development and delivery of key infrastructure projects (hereinafter the “**Action Plan**”).

The Action Plan is intended to be mutually agreed, and it should include the current status of the project-technical documentation, project activities schedule, leaders from both Parties to meet regularly to agree key steps, actions, and deadlines to support the develop of the projects identified under this MoU.

Article 5 General Provisions

This Memorandum, which is not legally binding on the Parties, reflects the views and intentions of the Parties to cooperate on a non-exclusive basis, which are expressed in good faith but without creating any legal or financial obligations. No third party shall receive any legal benefit from this Memorandum.

Nothing in this Memorandum shall limit the right or prevent the Parties from entering into memorandum of cooperation or arrangements with other parties with respect to any activity or project in the field of cooperation covered by this Memorandum.

All possible disputes related to the interpretation and/or application of the Memorandum shall be resolved through consultations and negotiations between the Parties.

This Memorandum shall enter into force on the date on which it is signed by the last of the Parties and shall remain in effect until either Party notifies the other Party in writing of its intention to terminate this Memorandum. In such event, this Memorandum shall be terminated 30 days after receipt of such notice by the respective Party.

The termination of this MoU, by written notice to the other Party, shall not adversely impact separate definitive agreements already entered into between the Parties regarding any of the projects of the Parties or their subjects, which is under way.

This Memorandum can be amended and supplemented with the mutual written consent of the Parties.

IN WITNESS WHEREOF, the Government of Montenegro and Bechtel, acting through their duly authorized representatives, have signed this Memorandum in three original copies, in the English language.

Dated on the date above and signed by:

On behalf of the
Government of Montenegro

On behalf of
Bechtel International, Inc.

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
ZA PRUŽANJE PODRŠKE ZA UNAPRJEĐENJE
INFRASTRUKTURE U CRNOJ GORI

IZMEĐU

VLADA CRNE GORE

I

BECHTEL INTERNATIONAL INC.

U vezi sa potpisanim Memorandumom o razumijevanju zaključenim između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o ekonomskoj saradnji od 21. oktobra 2024. godine, ovaj Memorandum o razumijevanju ("Memorandum o razumijevanju") je zaključen dana _____. 2025. godine ("Datum stupanja na snagu") izađu strana:

Bechtel International, Inc. ("**Bechtel**"), koje zastupa g-din Justin Siberell, predsednik za regionalne i vladine poslove.

Vlada Crne Gore koju zastupa g-din Milojko Spajić, predsjednik Vlade.

Bechtel i Vlada Crne Gore se u daljem tekstu zajedno označavaju kao "Stranke",

Shvatajući da će razvoj infrastrukture i energetskog sektora pospiješiti dalji ekonomski rast Crne Gore;

U želji da kroz posvećenu saradnju ostvare održiv rast crnogorskog infrastrukturnog i energetskog sektora;

Imajući u vidu razvojne, planske i tehničke studije za određivanje prioriteta i implementaciju identifikovanih ključnih i nacionalnih prioritetnih infrastrukturnih projekata kao što je navedeno u ovom memorandumu o razumijevanju;

Proizavši iz jedinstvenog i raznovrsnog iskustva kompanije Bechtel u planiranju, razvoju, projektovanju i implementaciji inženjerskih i građevinskih rešenja potrebnih za uspješan završetak složenih projekata, i zajedničkog interesa Strana da razviju mogućnosti izgradnje infrastrukture u Crnoj Gori;

U želji da podrže tekuću saradnju, i kao čin priznanja za napore koje Bechtel treba da uloži u skladu sa ovim memorandumom o razumijevanju, uz podršku Vlade Crne Gore, Strane će učestvovati u razgovorima o iznalaženju odgovarajućih rešenja za razvoj i potencijalnu implementaciju ključnih infrastrukturnih projekata, uključujući pružanje tehničkih usluga, razvoj infrastrukturnog/ih koridor/a – uključujući transport, projekat gasovoda, obnovljivih izvora energije i hidroelektrana – uključujući obezbjeđivanje procjene i prioritizaciju, opšte master planiranje, pomoć u identifikovanju potencijalnih finansijskih struktura i izvora, i drugu tehničku podršku kao što je dogovoreno između strana; i

Nakon što je postigut navedeni međusoban dogovor kako je gore navedeno, Vlada Crne Gore namjerava da njena ministarstva, organi i drugi subjekti preduzmu sljedeće radnje u cilju sprovođenja istog – pri čemu ne postoji zabrana da Vlada Crne Gore sprovede slične radnje, u potpunosti ili delimično, pojedinačno, kolektivno ili u saradnji sa drugim stranama, Strane se ovim slažu kako slijedi:

Član 1. **Opšti principi**

Strane su pokazale interesovanje da razmotre razvijanje infrastrukturnih projekata od značaja za Crnu Goru, uključujući: pružanje tehničkih usluga, razvoj infrastrukturnog/ih koridor/a – uključujući transport, gasovod, obnovljive izvore energije i hidroelektrane – uključujući obezbjeđivanje procjene i prioritizaciju, opšte master planiranje, pomoć u identifikovanju

potencijalnih finansijskih struktura i izvora, kao i drugu tehničku podršku kao što je dogovoreno između strana.

Strane će saradivati, kako je to propisano ovim Memorandumom o razumijevanju, a u skladu sa principima međusobne saradnje i uzajamne koristi, unutar pravnog okvira nacionalnog zakonodavstva Crne Gore i propisa Vlade Crne Gore u vezi sa razvojem infrastrukture.

Član 2. Obim projekta

Putem ovog memoranduma o razumijevanju strane izražavaju interesovanje za razmatranje pružanja tehničkih usluga, implementacije infrastrukturnih koridora – uključujući projekte transporta, gasovoda, obnovljivih izvora energije i hidroelektrana – uključujući obezbeđivanje procjene i prioritizaciju, opšte master planiranje, pomoć u identifikovanju potencijalnih finansijskih struktura i izvora, kao i drugu tehničku podršku kao što je to dogovoreno između stranaka u skladu sa važećim zakonima i procedurama.

Član 3. Model saradnje

Bechtel je voljan da pomogne Vladi Crne Gore u identifikaciji potencijalnih izvora finansiranja ključnih infrastrukturnih projekata.

Član 4. Akcioni plan

Strane namjeravaju pripremiti akcioni plan za razvoj i isporuku ključnih infrastrukturnih projekata (u daljem tekstu "**Akcioni plan**").

Cilj Akcionog plana je da bude obostrano prihvaćen, a trebalo bi da sadrži trenutni status projektno-tehničke dokumentacije, raspored projektnih aktivnosti, rukovodioce sa obje strane koji bi trebalo da se redovno sastaju u cilju dogovora o ključnim koracima, radnjama i rokovima u cilju podrške razvoju projekata identifikovanih u okviru ovog memoranduma o razumijevanju.

Član 5. Opšte odredbe

Ovaj memorandum, koji nije pravno obavezujući za strane, odražava stavove i namjere strana da saraduju na ne-ekskluzivnoj osnovi, a koje su izraženi u dobroj vjeri, ali bez preuzimanja bilo kakvih pravnih ili finansijskih obaveza. Nijedna treća strana ne može polagati pravo bilo kakvu korist na osnovu ovog Memoranduma.

Ništa u ovom Memorandumu neće ograničiti pravo ili spriječiti Strane da sklope memorandum o saradnji ili drugu vrstu sporazuma sa drugim stranama u vezi sa bilo kojom aktivnošću ili projektom u oblastima saradnje koje su obuhvaćene ovim Memorandumom.

Svi eventualni sporovi u vezi sa tumačenjem i/ili primjenom Memoranduma rješavaju se

putem konsultacija i pregovora između Stranaka.

Ovaj Memorandum stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja od strana i ostaje na snazi sve dok bilo koja od strana pisanim putem ne obavijesti drugu stranu o svojoj namjeri da raskine ovaj Memorandum. U tom slučaju, ovaj Memorandum će se raskinuti 30 dana nakon prijema takvog obavještenja od druge strane.

Raskid ovog memoranduma o razumijevanju, pisanim obavještenjem drugoj strani, neće negativno uticati na posebne važeće sporazume koji su već zaključeni između stranaka u vezi sa bilo kojim od projekata strana ili njihovih subjekata, koji su u toku.

Ovaj Memorandum se može izmijeniti i dopuniti uz obostranu pisanu saglasnost stranaka.

U znak navedenog, Vlada Crne Gore i Behtel, postupajući preko svojih propisno ovlašćenih predstavnika, potpisali su ovaj Memorandum u tri originalna primjerka, na engleskom jeziku.

Datirano na gore navedeni datum, i potpisano od strane:

U ime
Vlada Crne Gore

U ime
Bechtel International, Inc.